

EU vuonna 2015



Kansilehti

1		10	11	17	18
		12	13	19	
2	3	14		20	21
4				22	23
		6	7	24	
8	9	16			

1. Korkea edustaja ja komission varapuheenjohtaja ja Iranin ulkoministeri keskustelevat Iranin ydinohjelmasta (© Euroopan unioni)
2. Kilpailuasioista vastaava komissaari ilmoittaa Googlea koskevan kilpailunrajoitustutkinnan käynnistämisestä (© Euroopan unioni)
3. Unkarilaiset sotilaat rakentavat aitaa Kroatian vastaisella rajalla (© Associated Press)
4. Komission puheenjohtaja avaa Pariisin ilmastokokouksen (© Euroopan unioni)
5. Rahoituspalveluista vastaava komissaari Lontoon pörssin avajaisseremoniassa (© Euroopan unioni)
6. Mielenosoittajia Kreikan parlamentin ulkopuolella kansanäänestyspäivän iltana (© Associated Press)
7. EU:n, Saksan, Kreikan ja Ranskan johtajat keskustelevat Kreikan valtiontaloudesta (© Euroopan unioni)
8. Komission puheenjohtaja ja Espanjan, Ranskan ja Portugalin johtajat ilmoittavat yhteyksien parantamisesta Iberian niemimaan ja EU:n energiamarkkinoiden välillä (© Euroopan unioni)
9. EU:n, Viron, Liettuan, Latvian ja Puolan johtajat ilmoittavat kaasuputkihankkeesta Puolan ja Liettuan välillä (© Euroopan unioni)
10. Etsintä- ja pelastusoperaatio "Triton" Välimerellä (© Frontex)
11. Yhdistyneen kuningaskunnan pääministeri esittää ehdotuksensa Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n suhteiden uudistamiseksi (© Associated Press)
12. Eurooppa-neuvosto kokoontuu Brysselissä (© Euroopan unioni)
13. Eurooppalaisten maidontuottajien mielenosoitus Brysselissä (© Associated Press)
14. EU:n, Kreikan, Ranskan ja Belgian johtajat keskustelevat euroalueen huippukokouksessa (© Euroopan unioni)
15. Parlamentin puhemies ja komission puheenjohtaja Länsi-Balkanin reitillä sijaitsevien maiden johtajien kokouksessa (© Euroopan unioni)
16. Pakolaisia saapumassa Kreikkaan (© Euroopan unioni)
17. Suurvaltojen johtajat G7-huippukokouksessa (© Euroopan unioni)
18. Euroryhmän puheenjohtaja puhuu lehdistölle (© Euroopan unioni)
19. Pelastustyöntekijät evakuoivat ammuskelussa loukkaantuneita Bataclanin konserttisalista Pariisissa (© Associated Press)
20. Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja puhuu lehdistölle (© Euroopan unioni)
21. Euroopan strategisten investointien rahastoa koskeva sopimus allekirjoitetaan (© Euroopan unioni)
22. Minuutin hiljaisuus marraskuun terrori-iskujen jälkeen Place de la République -aukiolla Pariisissa (© AFP)
23. Mielenosoittajat vastustavat transatlanttista kauppaa- ja investointikumppanuutta (© Associated Press)
24. EU:n ja Ukrainan johtajat EU:n ja Ukrainan 17. huippukokouksessa (© Euroopan unioni)

EU vuonna 2015

SAAVUTUKSET



Julkaisun interaktiivinen versio, jossa on linkkejä verkossa olevaan sisältöön, on saatavilla PDF-, EPUB- ja HTML-muodossa:
europa.eu/general-report/fi

Seuraava johdanto on peräisin Euroopan unionin toimintaa koskevasta yleiskertomuksesta, joka on saatavilla samassa internetosoitteessa.

EU vuonna 2015 – Saavutukset

Euroopan komissio
Viestinnän pääosasto
Kansalaistiedotus
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Print	ISBN 978-92-79-49724-7	ISSN 2443-9126	doi:10.2775/688942
PDF	ISBN 978-92-79-49689-9	ISSN 2443-9355	doi:10.2775/018217
EPUB	ISBN 978-92-79-49752-0	ISSN 2443-9355	doi:10.2775/3252
HTML	ISBN 978-92-79-54820-8	ISSN 2443-9355	doi:10.2775/707617

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2016

© Euroopan unioni, 2016

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan. Yksittäisten valokuvien käyttöön tai jäljentämiseen on haettava lupa suoraan tekijänoikeuden haltijalta.

VALOKUVIEN TEKIJÄNOIKEUDET

Kaikki kuvat © Euroopan unioni, lukuun ottamatta seuraavia:

kansi: tekijänoikeudet sisäkannessa lausutuvin ehdoin

sivut 6, 7, 8, 9: © Fotolia

sivu 12: © AFP

Johdanto



Euroopan komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker pitää 9. syyskuuta 2015 unionin tilaa käsittelevää puhettaan Euroopan parlamentissa Strasbourgissa.

Aloittaessani tehtävässäni marraskuussa 2014 lupasin Euroopalle uuden alun. Lupasin, että tämä komissio keskittyy työssään kymmeneen painopisteeseen, taloutemme ja yhteiskuntamme keskeisiin haasteisiin. Kävikin niin, että ensimmäisenä toimintavuotena, vuonna 2015, muu maailma seurasi tarkasti EU:ta ja sitä, miten se selviää monista kriiseistä.

Pariisissa koettiin kauhistuttavat terrori-iskut tammikuussa ja marraskuussa. Meidän oli yhdessä jäsenvaltioiden kanssa vähennettävä riskiä, että tällaisista brutaaleista hyökkäyksistä tulee toistuva ilmiö. Huhtikuussa hyväksytyssä Euroopan turvallisuusagendassa kerrottiin, miten EU pyrkii tehostamaan ja koordinoimaan terrorismin, järjestäytyneen rikollisuuden ja kyberrikollisuuden torjuntaa. Euroopan komissio esitti agendan puitteissa joulukuussa useita toimenpiteitä, joilla vauhditetaan terrorismin sekä ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjuntaa. Jäsenvaltiot myös pääsivät sopimukseen EU:n matkustajarekisteritietojen järjestelmää koskevasta komission ehdotuksesta. Lentoyhtiöt toimittavat nyt jäsenvaltioille tiedot EU:hun saapuvista tai EU:sta lähtevistä matkustajista, mikä on tärkeä osa EU:n turvallisuuspolitiikkaa.

Vuonna 2015 maanosamme myös todisti suurinta ihmisten muuttoliikettä sitten toisen maailmansodan, kun sadattuhannet pakolaiset alkoivat saapua konfliktialueilta Eurooppaan. Tämän pitkän ja vaarallisen matkan taittoi yli miljoona henkilöä, joista suurin osa pakeni sotaa ja terroria Afganistanissa, Eritreassa, Libyassa ja Syyriassa.

Komissio esitteli aiemmin tänä vuonna kattavan muuttoliikepolitiikkansa ja toteutti välittömiä toimia hallitakseen kriisiä. Kolminkertaistimme läsnäolomme Välimerellä, minkä ansiosta pelastui ihmishenkiä. Teimme töitä ihmisten salakuljettajien ja ihmiskauppiain rikollisverkostojen torjumiseksi. Jäsenvaltiot sopivat komission johdolla säännöistä, joiden mukaisesti voidaan siirtää ja sijoittaa uudelleen satojatuhansia selvästi

kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia henkilöitä. EU:n virastot antavat edelleen apua eniten tulijoita vastaanottavien jäsenvaltioiden usein ylityöllistetyille viranomaisille tulijoiden henkilöllisyyden selvittämisessä, tilanteen arvioinnissa ja sormenjälkien ottamisessa, turvapaikkahakemusten käsittelyn nopeuttamisessa ja niiden henkilöiden palautusten järjestämisessä, joilla ei ole oikeutta suojeluun. EU myös osoitti miljardeja euroja Euroopan ja naapurimaiden rannoille jo saapuneiden pakolaisten auttamiseen ja kaksinkertaisti toimet ihmisalakuljetuksen torjumiseksi ja ihmiskauppaa käyvien ryhmien hajottamiseksi. Lokakuussa 11 maata sopi Brysselissä 17-kohtaisesta suunnitelmasta, jonka tavoitteena on saada asteittain valvontaan henkilöiden liikkuminen Länsi-Balkanin reitillä. Marraskuussa Vallettassa pidetyssä kokouksessa perustettiin EU:n Afrikka-hätärahasto. Sen kautta voidaan puuttua laittoman muuttoliikkeen perussyihin, jotka pakottavat ihmiset pakenemaan ja lähtemään omista maistaan: köyhyyteen, sotiin, vainoon, ihmisoikeuksien rikkomiseen ja luonnononnettomuuksiin.

On selvää, ettei pakolaiskriisi katoa itsestään. Vaikka huomio on kiinnittynyt välittömiin tarpeisiin, kriisi on myös paljastanut puutteita EU:n muuttoliikepolitiikassa ja sen käytössä olevissa välineissä. Meidän on kuitenkin pakko jatkaa työtämme kriisin voittamiseksi, ja näin myös teemme. Meidän eurooppalaisten olisi muistettava, että meistä miltei jokainen on joskus ollut pakolainen. Yhteisen historiamme aikana miljoonat Euroopassa ovat paenneet uskonnollista tai poliittista vainoa, sotaa, diktatuuria tai sortoa.

Aiemmin tänä vuonna kävimme läpi vaikean jakson, jonka aikana Kreikan eurojäsenyys asetettiin kyseenalaiseksi. Kuukausia jatkuneiden neuvotte-lujen ja monien vaikeiden vaiheiden jälkeen sovimme lopulta elokuussa Kreikan uudesta vakaustukiohjelmasta. En koskaan epäillyt ratkaisun löytymistä. Päätös euron käyttöönotosta on sitova, ja kaikki euromaat ponnisteleivat yhdessä saadakseen järjestelmän toimimaan. Kreikan kriisin vaikutus tuntuu edelleen euroalueella ja eri puolilla Euroopan taloutta ja yhteiskuntaa, mutta toivoisin, että kaikki Kreikan hallitukset noudattavat sopimaamme ohjelmaa, eilen, tänään ja huomenna.

Kriisi on ohi, kun Euroopassa vallitsee täystyöllisyys. Tänä päivänä työttömiä on Euroopan unionissa yli 23 miljoonaa. Se on aivan liian paljon. On selvästi tarpeen investoida Euroopan työpaikkojen ja kasvun lähteisiin eli sisämarkkinoihin sekä saada valmiiksi talous- ja rahaliitto, jotta voimme luoda edellytykset pysyvälle elpymiselle. Olemme toimineet molemmilla rintamilla.

Esimerkiksi 315 miljardin euron investointiohjelma on käynnissä, ja sillä pitäisi luoda yli 2 miljoonaa työpaikkaa. Ensimmäiset hankkeet on aloitettu ja lisää on tulossa. Samaan aikaan kehitämme sisämarkkinoita, jotta ne antaisivat enemmän mahdollisuuksia ihmisille ja yrityksille kaikissa 28 jäsenvaltiossa. Digitaalisten sisämarkkinoiden, pääomamarkkinaunionin ja energiaunionin kaltaisten hankkeiden ansiosta vähennämme esteitä rajat ylittävältä toiminnalta ja edistämme samalla innovointia, saatamme osajia yhteen ja laajennamme tuote- ja palveluvalikoimaamme.

Esitin kesäkuussa muiden suurimpien EU:n toimielinten johtajien kanssa kertomuksen talous- ja rahaliiton viimeistelystä. Tässä viiden puheenjohtajan raportissa sovittiin, kuinka toimitaan euroalueen vakauttamiseksi alkuvuoteen 2017 mennessä. Kun jäsenvaltioiden taloudet ovat taas

lähentyneet, voidaan siirtyä kriisin hoidosta uusiin kasvunäkymiin. Oli rohkea poliittinen päätös katsoa tulevaisuuteen keskellä Kreikan kriisiä.

Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot olivat keskeisessä asemassa, kun Pariisissa tehtiin joulukuussa historiaa: 195 maata allekirjoitti kaikkien aikojen ensimmäisen yleismaailmallisen, oikeudellisesti sitovan ilmastosopimuksen. Siinä vahvistetaan maailmanlaajuinen toimintasuunnitelma, jolla voidaan välttää vaarallinen ilmastomuutos rajoittamalla maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahteen celsiusasteeseen. Sopimus ohjaa maailmaa siirryttäessä puhtaan energian käyttöön ja on Euroopan unionin kannalta menestys. Euroopan unioni on jo pitkään ollut ilmasto-toimien saralla johtava toimija maailmassa. Pariisin sopimus on osoitus kunnianhimostamme maailmanlaajuisella tasolla.

Yleiskertomuksessa käsitellään monia asioita yksityiskohtaisemmin. Tarkastellessani viime vuoden tapahtumia yksi asia on kuitenkin minulle selvä. Onpa kyseessä pakolaiskriisi, talouskriisi tai ulkopoliittiset haasteet, on vain yksi keino menestyä: solidaarisuus. Voimme menestyä vain unionina. Olemme yhdessä vahvempia kuin voitettavana olevat haasteet. Meidän on aika uskoa Euroopan kykyyn tarjota yhteisiä ratkaisuja jäsenvaltioiden akuutteina kokemiin ongelmiin.

Meidän eurooppalaisten on tärkeä muistaa tämän vaikean vuoden lopussa, jonka aikana koko Euroopan unionin perusluonne on kyseenalaistettu, että Eurooppa on Lähi-idästä, Afrikasta ja muualta tulevien ihmisten silmissä vakaa turvasatama. Siitä on syytä olla ylpeä.



Jean-Claude Juncker

EU VUONNA 2015 PAINOPISTE 1

”Ensimmäinen tavoitteeni komission puheenjohtajana on Euroopan kilpailukyvyn parantaminen ja investointien lisääminen työpaikkojen luomiseksi.”

Jean-Claude Juncker, poliittiset suuntaviivat, 15. heinäkuuta 2014



Uutta pontta työllisyyteen, kasvuun ja investointeihin

► Vuoden 2015 tärkeimpänä tavoitteena oli ohjata EU jälleen kasvun tielle ja lisätä työpaikkojen ja investointien määrää ottamatta lisää velkaa. Komissio esitti rakenteellisia uudistuksia koskevia ehdotuksia ja edisti vastuullista varainhoitoa. Investointien palauttamiseksi aiemmalle tasolle EU:n taloudessa komissio käynnisti yhteistyössä [Euroopan investointipankin kanssa Euroopan investointiohjelman](#), johon kuuluu uusia rahoitusvälineitä. Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto hyväksyivät ohjelman ennätysajassa, ja niin luotiin uusi [Euroopan strategisten investointien rahasto](#). Rahaston pohjana on 21 miljardia euroa EU:n rahaa, mutta sen odotetaan kerrannaisvaikutusten ansiosta synnyttävän 15 kertaa suuremmat investoinnit

ja saavan näin aikaan yli 315 miljardin euron investoinnit.

[Euroopan rakenne- ja investointirahastoista](#), joiden määrärahat vuosiksi 2014–2020 ovat 454 miljardia euroa, investoitiin koko vuoden ajan EU:n painopistealoihin. Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavista toimenpideohjelmista, joiden budjetti on 86,4 miljardia euroa, investoitiin edelleen ihmisiin. Lisäksi EU varasi etupainotteisesti miljardi euroa nuorisotyöllisyysaloitteeseen, jolla autetaan nuoria löytämään työpaikka.

EU:n tasolla käytiin tiiviitä neuvotteluja Kreikan talous- ja rahoitustilanteesta. Komissio käynnisti heinäkuussa [Kreikan työllisyys- ja kasvusuunnitelman](#), jossa varattiin 35 miljardia euroa Kreikan tukemiseen vuoteen

2020 asti. Neuvottelut saatiin onnistuneesti päätökseen elokuussa, ja komissio allekirjoitti [Euroopan vakausmekanismin](#) puolesta Kreikan talouden kolmannen sopeuttamisohjelman. Sopimuksen ansiosta Kreikka pääsi pois maksukyvyttömyyden partaalta ja turvasi tulevaisuutensa euroalueella. Ohjelman myötä Kreikalle voidaan myöntää enimmillään 86 miljardia euroa rahoitusapua vuoteen 2018 mennessä, jos se edistyy sovittujen uudistusten toteuttamisessa.

EU VUONNA 2015 PAINOPISTE 2

► Komissio alkoi vuonna 2015 toteuttaa strategiaansa yhdenmukisten digitaalisten sisämarkkinoiden luomiseksi. Strategian tavoitteena on poistaa verkossa toimimiselta esteitä, jotka haittaavat EU:n kansalaisia tavaroiden ja palvelujen hankinnassa. Esteistä johtuen myöskään internetyritykset ja startup-yritykset eivät voi hyödyntää kaikkia verkon tarjoamia kasvumahdollisuuksia.

Komissio ryhtyi toukokuussa toteuttamaan strategiaa, jolla pyritään muuttamaan EU:n 28 kansallista markkinaa digitaalisiksi sisämarkkinoiksi, luomaan satoja tuhansia uusia työpaikkoja ja kasvattamaan EU:n taloutta 415 miljardilla eurolla vuodessa.

EU:n toimielimet pääsivät joulukuussa merkittävään sopimukseen, joka lopettaa verkkovierailumaksut kesäkuussa 2017 edellyttäen, että tietyt säädökset hyväksytään. Sen jälkeen kansalaiset voivat matkustaa kaikkialla EU:ssa joutumatta maksamaan ylimääräisiä maksuja matkapuhelimen, älypuhelimien tai tabletin käytöstä. Toimielimet sopivat myös avoimen internetin turvaamisesta kaikille. Ensimmäiset digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaa koskevat säädösehdotukset esitettiin joulukuussa. Niitä ovat muun muassa uudet säännöt, joiden ansiosta EU:n asukkailla on EU:n sisällä matkustaessaan oikeus käyttää elokuvia, urheilulähetyksiä, musiikkia, sähkökirjoja ja pelejä,

joista he ovat maksaneet kotijäsenvaltiossaan. Komissio ehdotti myös [rajat ylittäviä sopimuksia koskevia uusia sääntöjä](#), joilla suojellaan paremmin verkko-ostoksia EU:ssa tekeviä kuluttajia ja autetaan yrityksiä laajentamaan verkkomyyntiään.

Uudesta EU:n [tietosuojajärjestelmästä](#) sekä uusista säännöistä, joilla varmistetaan yhteinen korkeatasoinen [verkko- ja tietoturva](#) koko EU:ssa, päästiin poliittiseen yhteisymmärrykseen.



”Digitaalitekniikan tarjoamia rajat ylittäviä mahdollisuuksia on hyödynnettävä paljon paremmin. Jotta tämä olisi mahdollista, meillä on oltava rohkeutta purkaa kansalliset suojamuurit televiestintäsektorilla, tekijänoikeus- ja tietosuojalainsäädännössä, radiotaajuuksien hallinnoinnissa ja kilpailulainsäädännössä.”

Jean-Claude Juncker, poliittiset suuntaviivat, 15. heinäkuuta 2014

Yhdenmukiset digitaaliset sisämarkkinat

”Viimeaikaiset geopolittiset tapahtumat ovat muistuttaneet meitä voimallisesti siitä, että Eurooppa on liian suuressa määrin riippuvainen polttoaineiden ja kaasun tuonnista. Sen vuoksi haluan uudistaa Euroopan energiapolitiikkaa ja organisoida sen avulla uuden Euroopan energiaunionin.”

Jean-Claude Juncker, poliittiset suuntaviivat, 15. heinäkuuta 2014

► EU ryhtyi toimeen heti vuoden 2015 alussa ja sitoutui toimittamaan turvallista ja edullista energiaa kansalaisilleen ja yrityksille ja torjumaan samalla ilmastonmuutoksen syitä. Se [käynnisti helmikuussa energiaunionin](#) tavoitteenaan auttaa kuluttajia säästämään rahaa ja energiaa, auttaa ympäristöä ja varmistaa energian toimitusvarmuus. Useita [siihen liittyviä ehdotuksia esitettiin heinäkuussa](#). Ne liittyivät EU:n päästökauppajärjestelmän tarkistamiseen, energiamerkintöjen selkiyttämiseen ja kuluttajien aseman parantamiseen. Komissio käynnisti myös [julkisen kuulemisen](#) sähkömarkkinoiden uudesta rakenteesta.

Komissio esitti helmikuussa tiedonannon siitä, miten [sähköverkkojen 10 prosentin yhteenliitättävyys](#) voidaan saavuttaa kaikissa jäsenvaltioissa vuoteen 2020 mennessä. Vuoden 2015 loppuun mennessä oli jo julkistettu useita yhteenliitättävyshankkeita, joilla yhdistetään Baltian maat pohjoisessa, Pyreneiden niemimaa etelässä ja Malta muuhun EU:hun.

Komissio hyväksyi syyskuussa uuden strategisen energiateknologiasuunnitelman. Sen tavoitteena on nopeuttaa vähähiilisten teknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa.

Marraskuussa komissio antoi [energiaunionin tilasta katsauksen](#), jossa esitettiin energiaunionia koskevan puitestategian hyväksymisen jälkeen tapahtunut edistyminen. Sen täytäntöönpano edellyttää kuitenkin lisäponnisteluja, ja vuosi 2016 on ratkaisevan tärkeä energiaunionin toteuttamisen kannalta.

Lisäksi [EU:lla oli keskeinen rooli](#) välittäjänä, kun saatiin aikaan maailman ensimmäinen yleismaailmallinen, oikeudellisesti sitova ilmastopöytäkirja, jonka 195 maata hyväksyi joulukuussa Pariisissa. Sopimuksessa esitetään maailmanlaajuinen toimintasuunnitelma, jotta maailmassa voitaisiin välttää vaarallinen ilmastonmuutos ja rajoittaa lämpötilan nousu selvästi alle kahteen celsius-asteeseen. Lisäksi se antoi selkeän viestin sijoittajille, yrityksille ja päättäjille siitä, että maailmanlaajuinen siirtyminen puhtaaseen energiaan on tullut jäädäkseen ja että resurssit on siirrettävä pois saastuttavista fossiilisista polttoaineista.



Joustava energiaunioni ja tulevaisuuteen suuntautuva ilmaston- muutospolitiikka



Syvennämät ja oikeudenmukaisemmat sisämarkkinat ja lujempi teollisuus pohja

► Komissio esitteli vuonna 2015 suunnitelmat, joiden avulla EU:n sisämarkkinoita voidaan kehittää niiden vahvuuksien pohjalta ja niiden potentiaalia saadaan hyödynnettyä täysimääräisesti. Sisämarkkinat parantavat jo nyt monien tuotteiden ja palvelujen saatavuutta, alentavat hintoja, tarjoavat enemmän liiketoimintamahdollisuuksia ja takaavat turvallisuuden ja ympäristönsuojelun korkean tason.

Komissio jatkaa sisämarkkinoiden kehittämistä, jotta EU:n yritykset ja teollisuus voivat menestyä globaalissa taloudessa. Lokakuussa komissio käynnisti [sisämarkkinastrategian](#), jonka tavoitteena on luoda uusia mahdollisuuksia kuluttajille ja yrityksille.

Syksyllä komissio käynnisti [pääomamarkkinaunionin](#) ja esitti siihen liittyvän [toimintasuunnitelman](#), johon sisältyy 33 toimenpidettä. Niillä parannetaan pienten yritysten mahdollisuuksia hyödyntää pääomamarkkinoita ja saada tarvitsemaansa rahoitusta. Rahoituksen saanti on olennaista EU:n rahoitusvakauden kannalta.

EU tarvitsee myös oikeudenmukaisen ja tehokkaan järjestelmän yritysten voittojen verottamiseen. Se auttaisi jakamaan verorasituksen tasapuolisesti ja edistäisi kestävä kasvua ja investointeja. Lisäksi se monipuolistaisi rahoituslähteitä ja vahvistaisi talouden kilpailukykyä. Maaliskuussa komissio teki ehdotuksen [toimenpidepaketista](#), jonka tarkoituksena on lisätä

”Sisämarkkinat ovat Euroopan paras valtti globalisaation lisääntyessä. Sen vuoksi haluan, että seuraava komissio hyödyntää sisämarkkinoiden vahvuuksia ja potentiaalia kaikilta osin.”

Jean-Claude Juncker, poliittiset suuntaviivat, 15. heinäkuuta 2014

yhtiöverotuksen avoimuutta. Sen jälkeen kesäkuussa esitettiin [toimintasuunnitelma](#), jonka tavoitteena on kattavan lähestymistavan muodostaminen oikeudenmukaisen ja tehokkaan yhtiöverotuksen varmistamiseen. Vuoden aikana komissio käynnisti valtiontukisääntöjen perusteella tutkimuksia selvittääkseen, olivatko tietyt jäsenvaltiot myöntäneet veroetuksia valikoiduille yrityksille.

EU VUONNA 2015 PAINOPISTE 5

► Tammikuun 1. päivänä 2015 [Liettuasta tuli euroalueen 19. jäsen](#).

EU piti koko vuoden ajan [talous- ja rahaliiton](#) loppuunsaattamista ensisijaisena tavoitteenaan. Näin pyritään luomaan entistä paremmat ja oikeudenmukaisemmat elinolot kaikille kansalaisille ja valmistaudutaan tuleviin maailmanlaajuisiin haasteisiin. EU:n hyvinvointi riippuu tulevaisuudessa siitä, kykeneekö euroalue hyödyntämään kasvupotentiaalia ja luomaan työpaikkoja ja kasvua, aikaansaamaan sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja saavuttamaan rahoitusvakauden. Euro on kuitenkin poliittinen hanke, joka vaatii poliittista valvontaa ja demokraattista vastuuta. Euroopan parlamentilla oli johtava rooli vastuuvollisuuden toteutumisessa vuonna 2015.

EU eteni vankkojen rakenteiden luomisessa euroalueelle, joka on maailman toiseksi suurin talous. Viime vuosien edistyksellä huolimatta euroalueen maiden välillä on edelleen suuria eroja, ja kriisi vain korosti jäljellä olevia puutteita: euroalueella on 18 miljoonaa työtöntä, ja monet ovat vaarassa syrjäytyä sosiaalisesti.

Kesäkuussa ruvettiin valmistelevaan [viiden puheenjohtajan kertomusta](#) talous- ja rahaliiton viimeistelystä. Kertomus perustuu Euroopan komission puheenjohtajan, Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, euroryhmän puheenjohtajan, Euroopan keskuspankin pääjohtajan ja Euroopan parlamentin puhemiehen yhteisiin pohdintoihin. Siinä ehdotetaan lyhyellä aikavälillä kaikkien nykyisten välineiden ja perussopimusten

hyödyntämistä kilpailukyvyn parantamiseksi, rakenteellisen lähentymisen lisäämiseksi, vastuullisen finanssipolitiikan noudattamiseksi kansallisella ja euroalueen tasolla sekä fiskaaliunionin toteuttamiseksi. Pitemmällä aikavälillä lähentymisprosessin on oltava sitovampi, ja tähän päästään esimerkiksi käyttämällä yhdessä sovittuja, lähentymistä koskevia viitearvoja ja ottamalla käyttöön euroalueen varainhoitohallinto. Komissio hyväksyi lokakuussa [ensimmäisen toimenpidepaketin suunnitelman toteuttamiseksi](#).

”Haluan jatkaa talous- ja rahaliiton uudistamista seuraavien viiden vuoden ajan, jotta voimme säilyttää yhtenäisvaluuttamme vakauden ja lähentää toisiinsa yhtenäisvaluuttaa käyttävien jäsenvaltioiden talous-, finanssi- ja työmarkkinapolitiikkaa.”

Jean-Claude Juncker, poliittiset suuntaviivat, 15. heinäkuuta 2014



Syvempi ja oikeudenmukaisempi talous- ja rahaliitto

EU VUONNA 2015 PAINOPISTE 6

”Puheenjohtajakaudellani komissio neuvottelee kohtuullisen ja tasapainoisen kauppasopimuksen Yhdysvaltojen kanssa. Neuvottelut käydään yhteisiä ja vastavuoroisia etuja silmällä pitäen ja avoimuuden hengessä [– –] Minulla ei kuitenkaan ole komission puheenjohtajana aikomusta uhrata eurooppalaista työterveyttä ja -turvallisuutta, sosiaaliturvaa, tietosuojaa tai kulttuurista moninaisuutta vapaakaupan alttarille.”

Jean-Claude Juncker, poliittiset suuntaviivat, 15. heinäkuuta 2014



Kohtuullinen ja tasapainoinen vapaakauppasopimus Yhdysvaltojen kanssa

► Yhdysvaltojen kanssa käytävät neuvottelut [transatlanttisesta kauppaa- ja investointikumppanuudesta](#) lukeutuivat vuonna 2015 edelleen EU:n suurimpiin haasteisiin. Vuoden aikana järjestettiin neljä neuvottelukierrosta, ja monilla aloilla [edistyttyinkin](#). Komissio on ilmoittanut selvästi, että sopimuksessa on varmistettava EU:n nykyisen korkean suojelutason säilyminen. EU:n ja Yhdysvaltojen taloussuhteet ovat laajuutensa puolesta vertaansa vailla maailmassa. Riippumattomat tutkimukset ja voimassa olevat EU:n kauppasopimukset antavat olettaa, että uusi vapaakauppasopimus Yhdysvaltojen kanssa auttaisi luomaan kasvua, alentamaan hintoja ja tarjoamaan kuluttajille suuremman valikoiman tavaroita ja palveluja.

Komissio reagoi kansalaisyhteiskunnan esiin nostamiin huolenaiheisiin ja on varmistanut, että neuvottelut ovat avoimemmat ja läpinäkyvämmät kuin koskaan aiemmin. Se oli vuoden mittaan tekemisissä sidosryhmien kanssa, julkaisi neuvottelutekstejä ja antoi yksityiskohtaista tietoa neuvotteluista.

EU pani edelleen aktiivisesti täytäntöön kauppapolitiikkaansa koko vuoden ajan. Se pyrki pitämään voimassa [maailmanlaajuisen kauppajärjestelmän](#) ja osallistui aktiivisesti Maailman kauppajärjestön toimintaan. Syksyllä komissio julkisti uuden [kauppaa- ja investointistrategiansa](#).

Markkinoiden avaaminen keskeisten kumppanimaiden kanssa oli edelleen keskeinen

osa EU:n kauppapolitiikkaa. EU jatkoi neuvotteluja vapaakauppasopimuksista muiden muassa Japanin ja Vietnamin kanssa. Sopimus Vietnamin kanssa tehtiin vuonna 2015. EU osallistui myös useammankeskisiin neuvotteluihin Maailman kauppajärjestön puitteissa [palvelukauppasopimuksesta](#) ja [ympäristöhyödykkeitä koskevasta sopimuksesta](#).



Luottamukseen ja perusoikeuksien kunnioittamiseen perustuva oikeusalue

► EU jatkoi vuonna 2015 oikeus-, perusoikeus- ja kansalaisasioita koskevien politiikkojensa kehittämistä. Ne perustuvat EU:n keskeisiin arvoihin – demokratiaan, vapauteen, suvaitsevaisuuteen ja oikeusvaltioperiaatteeseen. EU:n kansalaisten on voitava täysin luottaa siihen, että heidän vapautensa ja turvallisuutensa on suojattu hyvin riippumatta siitä, missä päin Euroopan unionia he oleskelevat.

Komissio esitti huhtikuussa [Euroopan turvallisuusagendan](#). Siinä keskitytään aloihin, joilla EU voi saada aikaan tuloksia, kuten tiedonvaihdon parantamiseen ja oikeudellisen ja poliisiyhteistyön vahvistamiseen.

Pariisissa tammikuussa ja marraskuussa tehtyjen terrori-iskujen jälkeen jäsenvaltiot [päättivät ryhtyä yhteistyöhön terrorismin torjumiseksi](#). Ne toteuttivat toimenpiteitä radikalisoitumisen ehkäisemiseksi, terrorismin rahoituksen katkaisemiseksi ja yhteistyön parantamiseksi EU:n lainvalvontayhteistyöviraston eli Europolin ja sen oikeudellisen yhteistyön viraston Eurojustin välillä.

Komissio noudatti oikeus-alalla antamaansa sitoumusta ja saattoi päätökseen [EU:n tietosuojauudistuksen](#), jolla varmistetaan kansalaisten henkilötietojen tehokkaampi suojelu. Komissio edisti myös [Euroopan syyttäjänviraston](#)

”Aion hyödyntää komission toimivaltaa ylläpitääkseni yhteisiä arvojamme, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia ottaen kuitenkin huomioon kaikkien 28 jäsenvaltion valtiosääntöperinteet ja kulttuurit.”

Jean-Claude Juncker, poliittiset suuntaviivat, 15. heinäkuuta 2014

perustamista. Viraston tehtävänä on tutkia ja nostaa syytteitä EU:n varoihin kohdistuvista petoksista, jotka vaikuttavat unionin taloudellisiin etuihin.

Komissio sai päätökseen neuvottelut [EU:n ja Yhdysvaltojen välisestä tietosuojaa koskevasta puitesopimuksesta](#). Sopimus suojaa henkilötietoja, joita siirretään Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välillä rikosten (mukaan lukien terrorismi) ehkäisemistä, paljastamista, tutkimista ja syytteenpanoa varten. Lisäksi se antaa EU:n kansalaisille mahdollisuuden turvautua Yhdysvalloissa oikeussuojakeinoihin Yhdysvaltojen lainsäädännön mukaisesti.

EU VUONNA 2015 PAINOPISTE 8

► Maailma seurasi vuonna 2015 kauhistuneena tuhansien pakolaisten pyrkimistä henkensä kaupalla EU:hun. Vuoden mittaan Eurooppa todisti yhtä suurimmista joukkoliikkeistä sitten toisen maailmansodan. EU lisäsi työtään ihmishenkien pelastamiseksi, ihmiskaupan torjumiseksi ja yhteistyön aikaansaamiseksi lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa. Se myös käynnisti aloitteita niihin syihin puuttumiseksi, jotka pakottavat ihmiset pakenemaan ja muuttamaan omasta maastaan. Näitä syitä ovat esimerkiksi köyhyys, sodat, vainot, ihmisoikeuksien rikkominen ja luonnononnettomuudet.

Komissio esitteli toukokuussa [Euroopan muuttoliikeagendan](#), jossa vahvistettiin kattava lähestymistapa muuttoliikkeen hallintaan. Agendan tavoitteena on vähentää laittoman muuttoliikkeen kannustimia, pelastaa ihmishenkiä ja turvata EU:n ulkorajat. Siinä esitetään vahvan yhteisen turvapaikkapolitiikan ja uuden laillista maahanmuuttoa koskevan politiikan kehittämistä.

”Välimerellä viime aikoina tapahtuneet tragediat ovat osoittaneet, että EU:n on kehitettävä muuttoliikkeen hallintaa kokonaisvaltaisesti. Tämä on ennen kaikkea humanitaarinen velvollisuus. Olen vakuuttunut siitä, että meidän on tehtävä läheistä yhteistyötä solidaarisuuden hengessä.”

Jean-Claude Juncker, poliittiset suuntaviivat, 15. heinäkuuta 2014

Komissio osoitti syyskuussa 1,8 miljardia euroa lisämäärärahoja muuttoliikekysymyksen ja pakolaiskriisin ratkaisemiseen. Näin EU:n kokonaismäärärahat kriisin hoitamiseen vuosina 2015–2016 kasvoivat yhteensä 9,3 miljardiin euroon. Jäsenvaltiot sopivat 160 000:n kansainvälisen suojelun tarpeessa olevan henkilön siirtämisestä eniten tulijoita vastaanottaneista jäsenvaltioista muihin jäsenvaltioihin. Samoin sovittiin 22 000 pakolaisen uudelleensijoittamisesta EU:n ulkopuolella sijaitsevilta leireiltä. EU kolminkertaisti merivalvontakaluston rahoituksen keskisen ja itäisen Välimeren muuttoreiteillä ja oli näin osallisena yli 252 000 ihmishengen pelastamisessa.

Se myös tehosti toimiaan ihmiskuljetuksen torjumiseksi ja ihmiskauppaa käyvien ryhmien hajottamiseksi. EU kohdensi noin 4 miljardia euroa Syyrian pakolaisten auttamiseen niin Syyriassa kuin sen naapurimaissakin. Lokakuussa [komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker kutsui koolle](#) johtajien kokouksen, jossa käsiteltiin Balkanin reitin pakolaisvirtoja.



Kohti uudenlaista maahanmuutto- politiikkaa

EU VUONNA 2015 PAINOPISTE 9

”Unionin on vahvistuttava ulkopoliitiikan alalla. Ukrainan kriisi ja Lähi-idän huolestuttava tilanne osoittavat, kuinka tärkeää EU:n on olla ulkopoliittisesti yhtenäinen.”

Jean-Claude Juncker, poliittiset suuntaviivat, 15. heinäkuuta 2014

► Vuosia kestäneiden, EU:n johdolla toteutettujen diplomaattisten ponnistelujen jälkeen heinäkuussa 2015 saatiin aikaan [historiallinen kansainvälinen sopimus Iranin ydinohjelmasta](#). EU toimi sen välittäjänä yhdessä Kiinan, Ranskan, Saksan, Venäjän, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Yhdysvaltain kanssa. Iran sitoutui sopimuksen myötä siihen, ettei se missään olosuhteissa hae, kehitä tai hanki ydinaseita.

EU:lla oli koko vuoden ajan johtava rooli kansainvälisissä toiminna Irakin, Libyan, Syyrian ja Ukrainan kriisien ratkaisemiseksi. Se teki kansainvälisten kumppaneidensa kanssa väsymättä työtä ISILin/ Da'eshin toimia vastaan.

Edellä mainittujen kriisien, erityisesti Syyrian sodan, vuoksi yhä useammat joutuivat pakenemaan kodeistaan. EU antoi edelleen humanitaarista apua konfliktien vuoksi siirtymään joutuneille sekä jatkoi kriisien perussyihin puuttumista ja sota-alueilta pakenevien auttamista.

Vuoden mittaan komission [humanitaarisen avun ja pelastuspalveluasioden pääosasto \(ECHO\)](#) toimitti [ruokaa, majoitusapua, suojaa, terveydenhoitopalveluja](#) ja puhdasta [vettä](#) yli 120 miljoonalle ihmiselle, jotka kärsivät luonnononnettomuuksista tai konflikteista yli 80 maassa. EU myös toteutti edelleen sitoumustaan edistää ihmisoikeuksien kunnioittamista kaikkialla maailmassa sekä kansainvälisen lainsäädännön noudattamista ihmisoikeuksia koskevan vuoropuhelun, monenvälisillä foorumeilla vaikuttamisen ja demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen kautta.

Vuosi 2015 oli [kehitysyhteistyön eurooppalainen teemavuosi](#).

YK:n yleiskokouksessa hyväksyttiin uudet kestävä kehityksen tavoitteet EU:n ja sen jäsenvaltioiden tuella. Ne muodostavat maailmanlaajuiset puitteet kestävä kehityksen aikaansaamiselle ja köyhyyden poistamiselle. EU oli vuonna 2015 edelleen maailman suurin kehitysavun antaja.



Vahvempi maailmanlaajuinen toimija

EU VUONNA 2015 PAINOPISTE 10

”Euroopan komission puheenjohtajan ehdottaminen ja valinta Euroopan parlamentin vaalien tuloksen pohjalta on luonnollisesti tärkeää, mutta se on vasta ensimmäinen vaihe muokattaessa koko Euroopan unionia demokraattisempaan suuntaan. Johtamani Euroopan komissio sitoutuu [– –] erityiskumppanuuteen Euroopan parlamentin kanssa. [– –] Sitoudun myös parantamaan läpinäkyvyyttä yhteydenpidossa sidosryhmiin ja lobbajiin. [– –] Lisäksi aion laittaa alulle muuntogeenisten organismien hyväksymiseen sovellettavan lainsäädännön tarkistamisen.”

Jean-Claude Juncker, poliittiset suuntaviivat, 15. heinäkuuta 2014



Demokraattisen muutoksen unioni

► **Euroopan parlamentti** antoi vuonna 2015 vahvan panoksen keskusteluihin, joissa käsiteltiin muun muassa Kreikan taloudellista tilannetta ja pakolaiskriisiä. Saksan liittokansleri Angela Merkel ja Ranskan presidentti François Hollande osallistuivat parlamentin keskusteluihin lokakuussa. Tämä oli ensimmäinen kerta yli 30 vuoteen, kun EU:n kahden suurimman jäsenvaltion johtajat pitivät parlamentille yhteisen puheenvuoron. Samoin lokakuussa parlamentti myönsi **mielipiteenvapauden Saharov-palkinnon** saudiarabialaiselle bloggaajalle ja ihmisoikeusaktivistille Raif Badawille.

Neuvoston kiertävää puheenjohtajuutta hoitivat vuonna 2015 **Latvia** ja **Luxemburg**. Neuvoston asialistaa ohjasivat vuoden

tärkeimmät ilmiöt, kuten jännitteet Ukrainassa, terrorismi, pakolaiskriisi ja Kreikan tilanne.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ja **alueiden komitean** toiminta perustui komission vuoden 2015 työohjelmaan. Euroopan talous- ja sosiaalikomitean uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Georges Dassis ja alueiden komitean uudeksi puheenjohtajaksi Markku Markkula.

Kansalliset parlamentit esittivät edelleen näkemyksiään EU-asioista **Euroopan komission kanssa käytävän poliittisen vuoropuhelun ja toissijaisuusperiaatteen valvontamekanismin** kautta. Mekanismin ansiosta EU-maiden kansalliset parlamentit voivat antaa lausunnon, jos ne katsovat, että EU:n ehdottama lainsäädäntö ei

ole toissijaisuusperiaatteen mukainen. Komission jäsenet vierailivat useissa kansallisissa parlamenteissa kertomassa keskeisistä painopisteistä ja tärkeimmistä poliittisista aloitteista.

Komissio järjesti vuoden 2015 aikana eri puolilla EU:ta **53 kansalaiskuulemistia**, joissa kansalaiset saivat kertoa mielipiteensä EU:n päättäjille.

Tietoa EU:sta

HAE VERKOSTA

Euroopa-verkkosivustolla on tietoja kaikilla Euroopan unionin virallisilla kielillä osoitteessa europa.eu

KÄY TOIMIPISTEISSÄMME

Euroopassa on satoja paikallisia EU-tietokeskuksia. Lähimmän tietokeskuksen osoitteen saa verkkosivustolta osoitteesta europa.eu/contact

SOITA TAI KIRJOITA

Europe Direct on palvelu, jossa vastataan Euroopan unionia koskeviin kysymyksiin. Tähän palveluun saa yhteyden soittamalla maksuttomaan numeroon 00 800 6 7 8 9 10 11 (eräät matkapuhelinoperaattorit eivät välitä puheluita 00 800 -alkuisiin numeroihin tai ne laskuttavat puheluita) (tai EU:n ulkopuolelta maksulliseen numeroon +32 2 2999696) tai sähköpostitse europa.eu/contact-sivuston kautta.

LUE EUROOPASTA

EU:ta käsitteleviä julkaisuja on helposti saatavissa EU Bookshopin verkkosivustolla osoitteessa bookshop.europa.eu

Tietoja ja julkaisuja Euroopan unionista on saatavilla suomen kielellä seuraavista osoitteista:

EUROOPAN KOMISSIO

Suomen edustusto

Malminkatu 16
FI-00100 Helsinki
SUOMI/FINLAND
P. +358 96226544
Internet: ec.europa.eu/finland
Sähköposti: comm-rep-hel@ec.europa.eu

EUROOPAN PARLAMENTTI

Suomen tiedotustoimisto

Malminkatu 16
FI-00100 Helsinki
SUOMI/FINLAND
P. +358 96220450
Internet: europarl.fi
Sähköposti: ephelsinki@europarl.europa.eu

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Representationen i Finland

Malmgatan 16
FI-00100 Helsingfors
FINLAND
Tfn +358 96226544
Internet: ec.europa.eu/finland
E-post: comm-rep-hel@ec.europa.eu

EUROPAPARLAMENTET

Informationskontor i Finland

Malmgatan 16
FI-00100 Helsingfors
FINLAND
Tfn +358 96220450
Internet: europarl.fi
E-post: ephelsinki@europarl.europa.eu

Euroopan komission ja Euroopan parlamentin edustustoja tai tiedotustoimistoja on jokaisessa jäsenmaassa sekä unionin ulkopuolisissa maissa ympäri maailmaa.

Mitä pidit julkaisusta? Voit lähettää palautetta osoitteeseen: comm-publi-feedback@ec.europa.eu

Euroopan unioni



Euroopan unionin jäsenvaltiot (2016)

Ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat

